

BRDO TERRI OD ZGURE

Brdo Terri velika je gomila zgure koja se skuplja više od sto godina otkad su otvoreni rudnik ugljena i električna centrala pokraj grada Puertollano u središnjoj Španjolskoj. Visoko je više od sto metara i teži preko šest milijuna tona. Sastoji se od ugljenoga pepela i otpada obližnje električne centrale i još uvijek tinja iznutra. To prašno brdo uopće nije lijepo, ali su se stanovnici već navikli na njega i od milja ga zovu *Terri*.

Stoga je gradsko vijeće došlo na ideju da se brdo ne srauni sa zemljom, nego da se preoblikuje u lijep i zanimljiv park. Misija je bila odrezati vrh brda, prekriti ga zemljom i zasađiti travu i drveće te sagraditi cestu uz obronak. Posjetitelji bi tako mogli doći do vidikovca s pogledom na okolni krajolik, sjedeći na jednoj od novoizgrađenih klupa ili imati piknik na travi. To bi očuvalo rudarski identitet gradića, a njegovi bi se stanovnici riješili prašine.

Voditelj projekta Tomas Omar procijenio je da će se morati ukloniti pola milijuna tona materijala za stvaranje platoa rabeći Cat strojeve, a da će za cijeli posao biti potrebne dvije i pol godine.

Terri je trenutačno na pola puta do izvanrednoga novog izgleda. Položene su električne i vodovodne instalacije za opskrbu planirane javne rasvjete i kioska s osvježenjima, no kako *Terri* još uvijek tinja iznutra bile su potrebne posebne vatrootporne izolacijske cijevi. Uskoro će započeti postavljanje zemlje i sadnja lokalnih biljaka jer se u cijelom projektu ističe identitet Puertollana.

Španjolski je izvođač API upotrijebio Cat 330C bagere, D6 traktore i M322D bagere na kotačima te 140 m dug *grejder* (vrlo pokretljiv i razmjerno brz građevinski stroj za razastiranje, planiranje i oblikovanje svih vrsta sipkih gradiva) za pomicanje i preobražavanje te velike količine zemlje.

Očito je da se ne može pomicati pola milijuna tona pepela bez stvaranja oblaka prašine. Kako bi se spriječilo lebdenje prašnatih oblaka iznad Puertollana, radilo se samo kada je vjetar puhao u drugome smjeru.

Brdo uz čiji je obronak cesta

Nalazi se malo izvan gradića Puertollano i kako je u blizini brze željeznice svakodnevno ga vidi više od 50000 ljudi, pa je postalo obilježje s kojim se povezuje Puertollano. Kad je ovaj mali rudarski gradić od državne uprave dobio subvenciju za uklanjanje brda za koje većina misli da je *šaka u oko*, razvila se diskusija stanovnika što grad treba učiniti. Svi se slažu da je to dio njihova identiteta jer su industrijski grad i ne žele to skrivati, dapače, na to su ponosni.

D6 traktor na sanaciji Terrija

Veliki oblaci prašine otežavali su rad

dovoljno efikasni te svi radovi taku prema planu.

Najveći je problem bio održavanje strojeva u koje je ulazilo puno prašine. Tako se svakih 25 dana laboratorijski ispitivalo ulje strojeva da bi se na vrijeme uklonila eventualna zagađenja.

Projekt će biti završen krajem 2010., no ni tada neće biti gotov u cijelosti. Naime, treba vremena da se brdo ozeleni i na njemu naraste novo zasađena vegetacija.

Sadašnji izgled Terrija

Isprva se pomišljalo da će se rabiti specijalni filtri i oprema s usisavači

ma prašine koji bi se montirali na Cat strojeve, no oni su sami po sebi

T. Vrančić
IZVOR: www.nitedkingdom.cat.com